

Handläggare: Gunilla Schedin
Telefon: 508 09 015

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Vårdnadsbidrag i Stockholms stad - svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Regeringen förväntas fatta beslut om en ny lag som ger kommunen rätt att betala ut vårdnadsbidrag med 3 000 kronor per månad till föräldrar med barn mellan ett och tre år. Kommunfullmäktige har, förutsatt att den nya lagen träder i kraft, beslutat att vårdnadsbidrag ska införas i Stockholms stad. Bidraget föreslås kunna tas ut som helt eller halvt bidrag. I det senare fallet föreslås barnet ha rätt att delta i av kommunen finansierad förskoleverksamhet upp till 25 timmar per vecka.

Stadsdelsförvaltningarna föreslås ansvara för information, administration och utbetalning av bidraget. Förvaltningen anser att stadsdelsnämnderna måste vara garanterade full kompensation för de kostnader införandet av vårdnadsbidrag kommer att medföra. Vad gäller frågan om i vilken omfattning barnet ska ha rätt att delta i förskoleverksamhet föreslår förvaltningen att de regler som nu gäller i de fall deltidsavgift utgår ska tillämpas även för de barn vars föräldrar uppstår halvt vårdnadsbidrag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom planeringsavdelningen på uppdrag av barn- och ungdomsavdelningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder med anledning av införande av vårdnadsbidrag i Stockholms stad. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 25 april. Remissen bifogas.

Regeringen förväntas fatta beslut om en ny lag, lagen om kommunalt vårdnadsbidrag, vilken ger kommunen rätt att besluta att föräldrar till barn som fyllt ett, men inte tre år, kan få bidrag med 3 000 kronor per månad. Bidraget kan trappas ner i förhållande till den tid barnet nyttjar offentligt finansierad förskoleverksamhet. Enligt förslaget kan vårdnadsbidrag inte kombineras med föräldraförsäkring för barnet eller syskon och inte heller med t.ex. arbetslöshetsersättning, sjukersättning eller ålderspension.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2008. Kommunfullmäktige har i budget för år 2008 beslutat att vårdnadsbidrag samtidigt ska införas i Stockholms stad, under förutsättning att den nya lagen antas.

Stadsledningskontorets finansavdelning har, i samråd med juridiska avdelningen, tagit fram ett förslag till hur frågan om införande av vårdnadsbidrag ska hanteras. Bidraget föreslås kunna tas ut som helt eller halvt bidrag, d.v.s. med 3 000 kronor resp. 1 500 kronor per månad och barn. Helt vårdnadsbidrag förutsätter att barnet inte deltar i offentligt finansierad förskoleverksamhet. Om halvt bidrag tas föreslås barnet ha rätt att delta i verksamheten högst 25 timmar i veckan. Föräldrarna ska då betala deltidsavgift.

Införandet av vårdnadsbidrag i Stockholms stad innebär inga förändringar av barnomsorgsgarantin, d.v.s. barnet ska även fortsättningsvis erbjudas förskoleplats inom tre månader från det att ansökan inkommit.

Stadsdelsnämnderna föreslås ansvara för att informera om, fatta besluta om och betala ut bidraget med beaktande av skollagens regler vad gäller kommunens skyldighet att anvisa plats i förskola till barn som, av fysiska, psykiska eller andra skäl, behöver särskilt stöd i sin utveckling. Det databaserade verksamhetssystem som nu används för barnomsorg och skola (BoSko) ska användas även för utbetalning av vårdnadsbidrag.

Stadens utrednings- och statistikkontor (USK) har på uppdrag av stadsledningskontoret genomfört en enkätundersökning, riktad till 500 slumpmässigt utvalda föräldrar, för att få en uppfattning om i vilken utsträckning möjligheten att få vårdnadsbidrag kommer att utnyttjas och hur detta påverkar barnens vistelsetid i den offentligt finansierade förskoleverksamheten. Sammanlagt 337 föräldrar har besvarat enkäten. Av svaren framgår att 22 procent *absolut kan tänka sig* och att 26 procent *kan tänka sig* att utnyttja vårdnadsbidraget. Många har dock efterfrågat mer information för att kunna ta ställning.

Stadsledningskontoret konstaterar att en relativt stor andel av stadens föräldrar kan komma att utnyttja vårdnadsbidraget. Det är dock inte möjligt att, utifrån enkätundersökningen, dra slutsatser om i vilken omfattning helt eller halvt bidrag kommer att tas ut och i så fall under hur lång tid eller hur detta påverkar efterfrågan på förskoleplatser.

Stadsledningskontoret föreslår att stadsdelsnämnderna redan under år 2008 ska svara för utbetalning av vårdnadsbidrag. Vidare föreslås att nämndernas budget, efter särskild redovisning av utbetalt vårdnadsbidrag, justeras i tertialrapport 2 och i bokslut för innevarande år. Bidraget föreslås finansieras med medel ur centrala medelsreserven. Stadsledningskontoret avser att, i förslag till budget för år 2009, förslå hur medel för vårdnadsbidraget ska fördelas till stadsdelsnämnderna för kommande år.

Stadsledningskontoret avser att följa utvecklingen vad gäller vårdnadsbidraget, i första hand kostnaderna för bidraget och hur det används samt konsekvenserna för förskoleverksamheten ur såväl pedagogisk som ekonomisk synpunkt. Kommunstyrelsen föreslås ge stadsledningskontoret i uppdrag att därefter återkomma med förslag till riktlinjer.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Deltidstaxa

I förslaget anges att föräldrar kan ta ut halvt vårdnadsbidrag och att barnet då får delta i offentligt finansierad förskoleverksamhet 25 timmar i veckan. Familjen ska då betala deltidstaxa. Detta stämmer inte överens med stadens nu gällande regler som innebär att föräldrar som betalar deltidstaxa har rätt att ha sitt barn på förskolan upp till 30 timmar/vecka.

Att administrera och "hålla reda på" vilka barn som har rätt att vara upp till 25 timmar och vilka som har rätt att vara 30 timmar kommer att innebära också ett merarbete för förskolorna och deras medarbetare. Förvaltningen föreslår därför att

de regler som nu gäller i de fall deltidsavgift utgår ska tillämpas även för de barn vars föräldrar uppbär halvt vårdnadsbidrag, vilket således betyder att barnet ska ha rätt att delta i förskoleverksamhet upp till 30 timmar i veckan.

Finansiering

Av förslaget framgår att vårdnadsbidraget under innevarande år finansieras med centrala medel och att stadsledningskontoret avser att, i förslag till budget för år 2009, förslå hur medel för finansiering av bidraget ska fördelas till stadsdelsnämnderna för kommande år. Förvaltningen anser att stadsdelsnämnderna måste vara garanterade full kompensation för de kostnader införandet av vårdnadsbidrag medför. Detta gäller både det bidrag som kommer att betalas ut och de kostnader som uppstår till följd av att stadsdelsförvaltningarna ska ansvara för information, handläggning och utbetalning av bidraget.

Det framgår inte av förslaget hur förskoleschablonen till de kommunala och enskilt drivna förskolorna kommer att påverkas av att vårdnadsbidrag införs. I nuvarande resursfördelningssystem utgår en och samma ersättning till förskolorna oavsett om barnen är inskrivna på hel- eller deltid. Detta har underlättat verksamhetsplaneringen och effektiviserat administrationen. Staden måste klargöra om införandet av vårdnadsbidrag på sikt kommer att påverka resursfördelningssystemet.

Administration

Införandet av vårdnadsbidraget kommer, som framgått, att innebära ett utökad administrativt arbete för stadsdelsförvaltningarna i form av information, handläggning, beslut och utbetalning av bidraget. Stadsförvaltningarna kommer att svara för att administrera bidraget till föräldrarna oavsett om barnet har plats på någon av de kommunalt drivna förskolorna eller på enskilt drivna.

Eftersom rätten till vårdnadsbidrag är förknippad med att en rad kriterier ska vara uppfyllda kommer handläggningen att kräva många kontakter med andra myndigheter, exempelvis skatteverket, försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Det blir också nödvändigt med nära kontakter med de enskilt drivna förskoleverksamheterna. Detta innebär att handläggningen kan komma att bli tidskrävande beroende på hur många föräldrar som kommer att utnyttja möjligheten till vårdnadsbidrag.

Vad gäller frågan om information anser förvaltningen att en för staden gemensam information bör gå ut i samband med införandet av vårdnadsbidraget. Detta för att garantera att alla föräldrar ska få samma information.

Bilaga

Remiss angående införande av vårdnadsbidrag i Stockholms stad.